

Снежана Цветковић

професор књижевности и језика у ОШ „Нада Матић” у Ужицу

ДНЕВНИК АНЕ ФРАНК

Наставни предмет: српски језик

Наставна јединица: *Дневник Ане Франк* – Ана Франк

Разред: седми

Време рада: два школска часа

Облик рада: индивидуални, фронтални, групни

Наставне методе: текстуална, истраживачка метода, аналитичко-синтетичке методе, вођена дискусија

Наставна средства:

- *Дневник Ане Франк* – Ана Франк
- Др Иван М. Бецић *Крајња историја Холокауста*
- 5 панча за групни рад
- 5 комплета питања за групе
- цедуљице за формирање група
- средства за писање
- креп трака
- стикери

Циљеви часа:

- усвајање појмова антисемитизам и Холокауст;
- усвајање појма дневник;
- повезивање литерарног текста са историјским контекстом;
- развијање саосећања и солидарности са жртвама Холокауста, осуда насиља и сагледавање његових последица.

Исходи часа:

- ученик зна шта је антисемитизам и Холокауст;
- ученик зна шта је дневник као прозна врста;
- ученик повезује литерарни текст са историјским контекстом у којем је настао и о којем говори;
- ученик је у стању да искаже своју осуду насиља и да покаже разумевање и саосећање са жртвама Холокауста.

Активности наставника:

- осмишљава задатке и припрема материјал за групе
- даје инструкције у току рада група
- прати излагање група
- поставља питања и потпитања неопходна за ток часа

Активности ученика:

- активно слушају
- одговарају на питања наставника (у уводном делу, у току рада у групама...)
- примењују аналитичко-синтетичке логичке методе у тумачењу текста
- дају своја мишљења о разумевању текста, саосећању са јунакињом дневника, саосећању са осталим жртвама, осуди насиља;
- међусобно сарађују, упоређују и размењују информације из текста приликом рада у групи;
- међусобно сарађују и усаглашавају коначну форму текста коју група излаже

Напомене важне за реализацију часа:

- Час се може реализовати као двочас у трајању од 90 минута или као два одвојена школска часа обрада, при чему ће индивидуални део задатака у групи ученици урадити као домаћи задатак.
- Дневник Ане Франк као лектирно штиво ради се у 7. разреду, а програмски садржаји везани за Други светски рат у настави историје изучавају се у 8. разреду, па је зато потребно више времена за историјску локализацију дела, јер се ученици са појмовима Холокауста и антисемитизма срећу први пут баш кроз овај текст. Из тог разлога се наставница одлучила за истраживачке задатке за ученике у вези са тумачењем ових појмова.

Истраживачки задатак:

Ученицима дати истраживачки задатак да индивидуално, уз помоћ Речника страних речи и израза, историјских енциклопедија, интернета, и сл. пронађу објашњење следећих појмова: **националсоцијализам (нацизам), антисемитизам, Холокауст, концентрациони логор, гето**

Структура часа

1.	Ученици излажу објашњења појмова задатих у истраживачким задацима; наставница даје нове информације из текста др Ивана М. Бецића; ишчитавање биографије Ане Франк
2.	Дефинисање књижевнотеоријског појма дневник
3.	У фронталном облику рада излистивање тема којима се бави Анин дневник
4.	Подела ученика на групе и давање задатака за индивидуални и групни рад
5.	Рад у групама ученика
6.	Излагање рада група
7.	Сумирање рада група и евалуација часа

Уводни део часа:

1. Ученици излажу објашњења појмова задатих у истраживачким задацима и допуњују једни друге уколико су им извори сазнања различити, а самим тим и различит обим појашњења.

Да би објединила све појмове у једну историјски повезану целину, наставница ишчитава уводни део текста др Ивана М. Бецића *Крајња историја Холокауста*.

После прочитаног текста наставница пита ученике:

- Како се осећате после ових сазнања? Како она на вас делују?
- Шта мислите о овом периоду историје?

Један од ученика чита биографију Ане Франк, након чега следе наставничка питања:

- У каквом су односу живот и судбина Ане Франк и историјско време у којем је живела? Како доживљавате њену судбину?

2. Наставница дефинише појам дневник.

- **Дневник** је прозни облик у којем аутор хронолошки бележи своја размишљања и осећања поводом онога што му се догађа и дешава у животној стварности. Дневник је уједно и слика једног доба и прилика у њему и зато спада у књижевно-научне врсте.
- Ана је водила свој дневник у периоду од јуна 1942. до августа 1944.
- У којој је мери Анин дневник слика и сведочанство једног доба? Образложите свој одговор.

Главни део часа:

3. Кроз фронтални облик рада ученици излиставају и записују одговоре на наставничко питање: О чему пише Ана Франк? Шта је обухваћено њеним темама?

4. Подела ученика на групе (извлачењем цедуљица на којима су исписана имена становника Тајног скровишта; они који извуку исто име налазе се у истој групи) и давање цедуљица са задацима за индивидуални рад и рад у групи и материјалом за рад.

Инструкција за израду задатка:

Задатке које сте добили на цедуљицама испуњавате прво индивидуално, а потом на нивоу групе. Имате 10 минута да самостално, уз помоћ књиге, или по сећању наведете што више одговора који се траже, а потом да своје одговоре упоредите, обједините и испишете као заједнички одговор ваше групе који ће одабрани члан презентовати пред одељењем.

5. Рад у групама

Завршни део часа.

6. Излагање група

Ученици излажу одговоре по групама, а остали прате и допуњују њихов одговоре. Наставница поставља потпитања уколико процени да

неки одговори захтевају додатно појашњење. Панои који су настали у групи остају залепљени на табели.

7. Евалуација часа:

После ученичких излагања и расветљавања дневника из различитих углова гледања, наставник поставља питања и фронтално води разговор са ученицима:

Шта сада, након оваквог сагледавања, за вас представља Анин дневник? Зашто тако мислите? Шта мислите о идеологији времена у којем је Ана живела? Зашто тако мислите? Како бисте ви поступили у ситуацији пријатеља породице Франк? Зашто је важно да човек реагује на неправду и насиље?

Наставница дели стикере са инструкцијом да ученици на њима напишу нека од својих размишљања или осећања након свих сазнања и анализираног дела. Ученици лепе стикере на посебан пано који остаје изложен у учионици и након овог часа.

Др Иван М. Бецић, *Крајња историја Холокауста, Пручник о Холокаусту*

Биографија Ане Франк

Листа тема о којима пише Ана Франк:

- о животу пре скровишта (о школи, другарицама, наставницима, симпатијама)
- о Тајном скровишту (изгледу, распореду просторија, свакодневном животу у илегалу)
- о људима у скровишту (о њиховим односима, наравима, сукобима, навикама, сличностима и разликама)
- о љубави према Петру
- о односу према родитељима и сестри (о жељи за независношћу и слободи ставова и потреби за разумевањем, подршком и љубављу)
- о себи (о својим поступцима, о преиспитивању својих поступака, о жељама, чежњама, интересовањима, страховима)
- о животној стварности (о вестима с фронта, о политичким анализама, о вестима о страдању Јевреја и оних који пружају отпор нацистима)
- о помагачима (о Мип, Ели, Копхесу, Крајлеру)

Задаци за индивидуалан рад и рад у групи.

1. група – Живот у Тајном скровишту (како се одвија свакодневни живот; какав је редослед активности; шта се сме, а шта не сме; шта је посебно забрањено; каква је атмосфера у скровишту).

ПРИЛОГ 1

ПРИЛОГ 2

ПРИЛОГ 3

ПРИЛОГ 4

2. група – Становници Тајног скровишта и спољни свет (шта их занима; на шта су усмерени; како на њих делују вести споља; како на њих делују радио извештаји о страдању Јевреја и вести са ратишта; како преживљавају бомбардовање и пуцњаву).

3. група – Ана као моја вршњакиња (по чему је Ана слична било ком детету свог узраста; шта је нервира; каква је у односу према другима; шта жели, о чему машта, шта је занима).

4. група – Ана као дете у рату (о чему најчешће размишља; од чега страхује и стрепи; како прима вести о прогону Јевреја; како се осећа у Тајном скровишту).

5. група – Помагачи (ко су помагачи породице Франк и Ван Дан; шта све чине да им боравак у скровишту учине подношљивијим; шта ризикују помагањем скривеним јеврејским породицама; зашто то чине).